

ASUMISTERVEYS

Asumisterveysliitto AsTe ry:n tiedotuslehti 2/2024

**Muista
talon huolto
talveksi!**

**Miten käytän puhdistus-
aineita oikein?**

S. 4

**Kädentaidot voivat helpottaa
homeongelmien painaessa mieltä**

S. 10

- 3 Ajankohtaista
Omakotitalon omistajan vastuulla talon säännöllinen huolto
- 4 **Miten käytän puhdistusaineita oikein?**
- 6 Minna Tiainen:
Selviytymistä hometalopainajaisesta
- 8 Nuoren perheen talonrakennusprojekti:
Rakennuttajien jälkiviisastelut
- 10 Asiat hetkeksi järjestykseen:
Vertaistuen ja kädentaitojen merkitys homeongelmien keskellä
- 12 **kysyhometaloista.fi**
Liity jäseneksi!
Yhteystiedot

Pixabay

Ekologisuus ja korjausompelu ovat suosittua kädentaidoissa. s. 10

ASUMISTERVEYS

Asumisterveysliiton tiedotuslehti
2/2024

ISSN 1796-640X (painettu)
ISSN 1796-6418 (verkkolehti)

Kansikuva: Jenni Laakkonen
Lehti on luettavissa myös osoitteessa
www.asumisterveys.fi

Vastauksia kiperiin kysymyksiin

Puhdistusaineista on ollut runsaasti puhetta kuluttajamessuilla ja seminaareissa. Tiedän monissa kodeissa vannotun tutun kloriitin nimeen. Varsinkin hometalon irtaimiston puhdistamisessa käytetään hyvin desinfiioivia pesuaineita – tulee pohtineeksi, onko se aina tarpeen.

Kuinka moni on tullut ajatelleeksi, että kalkin poistoon tarkoitettut aineet eivät sovellu ihan kaikkeen. Linoleum ei kestä emäksistä pesuainetta eikä laminaatti saippuapohjaista pesuainetta. WC-tiloissa ei tule käyttää hapanta pesuainetta emäksisen pesuaineen eli kloriitin kanssa. Yhdistelmä muodostaa myrkyllisen yhdistelmän. Lue enemmän sivulta 4.

Kysyhometaloista.fi-verkkosivu hometalo-ongelmille on lisännyt suosiotaan. Siellä on vastaus mm. siihen, miksi polttopuita ei saa säilyttää talon ulkoseinää vasten, ja onko homekoira tai lahakoira erehlymätön. Vastauksia saat moneen muuhunkin kiperään kysymykseen.

Rakennuttajien jälkiviisasteluista voit lukea sivulta 8. Mihin kaikkien nuori perhe voi joutua yllättävän tapaturman kohdatessaan.

Marja Seppälä

Hannele Rämö

toiminnanjohtaja, RTA
Asumisterveysliitto AsTe ry

JULKAISIJA
Asumisterveysliitto AsTe ry
Kaivokatu 8, 2. krs, 18100 Heinola
Puh. 03 877 5413
info@asumisterveysliitto.fi

PÄÄTOIMITTAJA
Hannele Rämö
hannele.ramo@asumisterveysliitto.fi

TOIMITUS
Jenni Laakkonen ja Asumisterveysliitto

SIVUNVALMISTUS
Päivi Kaikkonen
K-Systems Contacts Oy, Heinola

PAINO
Savion Kirjapaino Oy, Kerava 2024

Paperi
Edixion Offset

Omakotitalon omistajan vastuulla talon säännöllinen huolto

Omakotitalon omistajalla on vapaus nauttia omasta kodistaan, mutta siihen liittyy myös paljon vastuuta. Säännölliset huolto- ja kunnostustyöt niin sisä- kuin ulkopuolella ovat tärkeitä, jotta koti pysyy turvallisena ja terveellisenä asumisympäristönä. Huolellinen ylläpito auttaa myös turvaamaan omaisuuden arvon.

HANNELE RÄMÖ
JA JENNI LAAKKONEN

Listasimme tärpit lämmityskauden alkuun

RAKENNUKSEN VESIKATTEELLE eli ulkokatolle johtavat tikkaat, katolla liikkumisen mahdollistavat kulkusillat ja niiden osat sekä katon turvavarusteet on myös tarkastettava säännöllisesti. Edellä mainitut rakenteet on pidettävä sellaisessa kunnossa, että nuohooja kykenee suorittamaan hormien nuohouksen turvallisesti.

TULISIJAT JA HORMIT on nuohottava säännöllisesti – vakituksessa asunnossa vuosittain ja loma-asunnossa kolmen vuoden välein.

POLTETTAVIEN PUIDEN on hyvä olla kuivia ja mahdollisimman kuoretomia. Tällöin palamisprosessi onnistuu ja puun pienpolton aiheuttamat pienhiukkaspäästöt pienenevät merkittävästi. Polttopuita ei ole viisasta varastoida sisätiloissa suuria määriä, koska polttopuissa on mikrobeja, joista herkimmat voivat saada terveysoireita.

PUUPINOA ei kannata pinota asuinrakennuksen seinään kiinni, koska puissa saattaa olla sieniä ja muuta mikrobikasvustoa, ja ne saattavat aiheuttaa seinärakenteeseen sienivaurion. Paras tapa säilyttää polttopuita on kuivassa ja tuulettuvassa tilassa, kuten aitahäkissä, jonka päällä on peltilevy.

Jos polttopuissa on silminnähdä oleva sienivaurio, ne voi huoletta polttaa niin grillaus- kuin lämmitystarkoituksessakin.

ILMANVAIHTOKOJEEN suodattimien vaihto ja ritilän puhdistus pitävät sisäilman puhtaana ja laitteen toimintakykyisenä, mikä parantaa asumismukavuutta ja energiatehokkuutta. Suositeltavaa on noudattaa valmistajan ohjeita, jotta huoltotoimet tehdään oikein ja oikeaan aikaan.

ILMALÄMPÖPUMPUN suodattimet kannattaa puhdistaa tai vaihtaa säännöllisesti, jotta laite toimii tehokkaasti ja puhaltaa puhdasta ilmaa. Ulkoyksikön huolto on myös tärkeää, joten tarkista valmistajan ohjeet oikeiden huoltotoimien varmistamiseksi.

SISÄILMANKOSTEUS on hyvä pitää talvellakin tasaisena. Kuiva sisäilma voi vaikuttaa esimerkiksi limakalvoihin ja ihoon. Talvisin optimaalinen sisäilman kosteusprosentti on 20–40.

RÄNNIEN PUHDISTUS mahdollistaa sadeveden esteettömän virtauksen, mikä estää vesivaurioita rakennuksen ulkopuolella. Puhdistamattomat rännit voivat kerätä roskaa ja likaa, mikä lisää riskiä kosteuden kertymiselle ja voi heikentää rakennuksen rakenteellista kestävyyttä.

SADEVESIKAIVOJEN puhdistuksella varmistetaan sadevesien esteetön virtaus ja estetään tukkeutumisia.

SALAOJAKAIVOJEN ja pihakaivojen tarkastus auttaa varmistamaan, että veden ohjaus toimii oikein ja että pihamaalla ei synny ongelmia, kuten liiallista kosteutta tai tulvia. Säännöllinen tarkastus mahdollistaa myös mahdollisten tukosten tai vaurioiden havaitsemisen ajoissa, mikä voi estää vakavampia rakennusongelmia.

IKKUNOIDEN JA ULKO-OVIEN pellitysten tarkastus auttaa havaitsemaan mahdolliset vauriot tai puutteet, jotka voivat vaikuttaa energiatehokkuuteen ja sisäilman laatuun. Säännöllinen tarkastus takaa myös sen, että rakenteet pysyvät kunnossa ja suojaavat tehokkaasti säärasituksilta.

Kynttilöiden ja avotakan polttaminen kannattaa pitää kohtuullisena.

Polttavien puiden on hyvä olla kuivia ja mahdollisimman kuoretomia. Tällöin palamisprosessi onnistuu ja puun pienpolton aiheuttamat pienhiukkaspäästöt pienenevät merkittävästi.

Pixabay

MUISTA MYÖS, että jakotukkien liitosten tarkastuksella varmistetaan putkistojen tiiveys ja toimintakyky teknisissä tiloissa, kuten alakerrassa portaikon alla ja yläkerrassa pesuhuoneessa. Säännöllinen tarkastus auttaa havaitsemaan mahdolliset vuodot tai muut ongelmat ajoissa, mikä ehkäisee laajempia vahinkoja ja parantaa rakennuksen viisijohdotjärjestelmän luotettavuutta.

VESIKATON tarkastuksella ullakoiden kautta voidaan havaita mahdolliset

→

Tekstin pohjana käytetty artikkelia Omakotitalon omistajan syyskuun toimenpiteitä, Hannele Rämö ASUMISTERVEYS 2/2020. Lisäksi lähteenä <https://www.cleanside.fi/vinkit-hyvan-sisailman-jouluun/>

Miten käytän puhdistusaineita oikein?

LEILA KAKKO,
LEHTORI, TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Viime vuosien aikana on ollut paljon keskustelua siivouksessa käytettävistä puhdistusaineista ja niiden oikeasta käytöstä. Samaan aikaan on etsitty korvaavia kotitaloudesta löytyviä aineita pintojen ekologisempaan puhdistamiseen. ”Kemikaalivapaa” oli toiveena ennen koronaa, ja sitten kaupoista myytiin desinfioidut aineet loppuun. Kuinka näin pääsi käymään?

Artikkelissa käsitellään siivousaineiden oikeaa valintaa, käyttökohteita ja oikeaa annostelua.

Kotona siivotessa ei aina tarvita puhdistusaineita ollenkaan. Ihan vesijohtovedellä kostutettu hyvälaatuinen mikrokuituinen pyyhe riittää päivittäisessä pintojen puhdistamisessa, mikäli pintoja ei päästetä pinttymään.

Kaikessa puhtaanapidossa kannattaa muistaa ns. pesuympeyrä. Pesutapahtumassa vaikuttavat aina neljä osatekijää: lämpötila, aika, mekaniikka ja kemia, ja niiden summa on aina vakio.

Jos halutaan laskea lämpötilaa, kuten nyt pyykinpesussa on ollut trendinä, niin joku tai jotkut muut osatekijät tarvitaan tilalle. Pesu kestää kauemmin ja käytettävä aine voi olla emäksisempi kuin korkeammassa lämpötilassa käytettävä.

Kaikkien siivous- ja hygieniaopas, 2021.

Puhdistustapahtumassa vaikuttaa aina: lämpötila, aika, kemia ja mekaniikka.

Siivousaineet voidaan jaotella joko käyttökohteen mukaan, joka onkin tavallisin tapa kotisiivoukseen myytävissä aineissa – puhutaan saunaan ja kylpyhuoneeseen tai vaikka keittiön siivoukseen tarkoitettua aineesta. Ammatillaiset käyttävät useammin aineen pH-arvon mukaan tehtyä jaottelua.

Käyttäjälle turvallisimmat aineet löytyvät pH-taulukon neutraalista osasta, jolloin puhutaan pH-arvoista välillä 6–8. Tälle alueelle sijoittuvat mm. käsiastianpesuaineet ja osa yleispuhdistusaineista. Heikosti emäksiset aineet ovat myös yleispuhdistusaineita, mutta emäksisyyden kasvaessa myös käyttö muuttuu enemmän peruspesuissa käytettäväksi aineiksi.

”Liika annostelu ei tehosta puhdistusta.”

Happamilla aineilla ei juurikaan ole pesevää ominaisuutta mutta niitä käytetään mm. kalkin poistoon. Tosin nykyisin pesu- ja puhdistusaineiden tärkeimmät komponentit eli tensidit ovat kehittyneet, jolloin pelkkä pH ei enää kerro kaikkea aineen ominaisuuksista. Happamien aineiden tilalla kotitalouksissa voidaan käyttää esimerkiksi etikkaa.

Pinnalla oleva lika vaikuttaa siihen millainen aine valitaan. Mutta aina kun ei voida tietää lian koostumusta, aloitetaan mahdollisimman neutraalilla aineella. Hyviä ohjeita siivousaineiden valintaan löytyy mm. Marttojen sivuilta.

Valitaan mikä aine tahansa, niin aina pitää muistaa käyttää maksimissaan tuotteen käyttöohjeen mukaista annostusta, liika annostelu ei tehosta puhdistusta vaan usein päinvastoin saattaa kertyä pinnoille, jolloin myös lika tarttuu pintaan helpommin.

Puhdistusaineen valinnassa pitää myös tietää ja tunnistaa pintamateriaalit, sillä esimerkiksi linoleum ei kestä emäksisiä aineita eikä laminaatille sovi saippuapohjaiset pesuaineet. Monet ns. luonnonmukaiset puhdistusaineet sisältävät tehoaineenaan saippuaa.

Puhdistamattomat rännit keräävät roskaa, mikä voi heikentää rakenteiden kestävyyttä.

Maanpinta pitää aina kallistaa rakennuksesta pois päin.

Hannele Rämö

→ vauriot, vuotavat kohdat tai muut ongelmat ennen kuin ne kehittyvät vakaviksi. Huomioi myös autokatoksen vesikatkon tarkastus.

JOULUKUUSI JA KYNTTILÄT kuuluvat monella joulun ajan tunnelman luomiseen. Aito joulukuusi saattaa tuoda mukanaan itiöitä ja mikrobeja ja näin aiheuttaa esimerkiksi hengitystieoireita. Myös muovikuusi voi olla voimakkaan tuoksuinen, ja sitä voidaan tuulettaa ulkotiloissa ennen käyttöönottoa. Kynttilöiden ja avotakan polttaminen kannattaa pitää kohtuullisena, sillä ne tuottavat pienhiukkasia heikentäen sisäilman laatua.

MYÖS HIEKOITUSHIEKAN hankinta on syytä muistaa, ja yleinen siisteys piha-alueilla ja sisällä. ●

WC-tiloissa ei saa käyttää hapanta ainetta yhdessä klooripitoisen aineen kanssa, sillä yhdistelmästä muodostuu myrkyllisiä yhdisteitä.

Koronaepidemian aikana, ja sen jälkeen, desinfiointiaineiden käyttö lisääntyi kotitalouksissa, vaikka välillä niiden käytöstä on enemmän haittaa kuin hyötyä. Kuten nimikin sanoo, desinfiointiaineet tappavat myös hyvät mikrobit. Ne ovat usein haitallisia ympäristölle, ja ne voivat herkistää tai aiheuttaa ärsytys- ja allergiaoireita.

”Desinfiointiaineet tappavat myös hyvät mikrobit.”

Desinfiointiaineiden käyttö on tarpeen vain silloin, kun on olemassa erityinen tartuntariski. Esimerkiksi epidemian aikana, jos kotona on joku sairastunut, voi kylpyhuoneessa, vessassa ja kosketuspintoilla käyttää desinfiointiainetta puhdistusainetta tilapäisesti.

Desinfiointiaineista puhuttaessa pitää muistuttaa, että käsien desinfiointiaineet on tarkoitettu vain käsille, sillä ne sisältävät myös käsiä hoitavia aineita, jotka voivat kerrostua pinnoille, jos niitä käytetään pintadesinfektioon.

Kotisiivoukseen on tarjolla myös käyttökohteidensa mukaisia valmiita puhdistusaineliuoksia suihkupullois-

Kotimaisia tuotteita ostaessasi varmistat työtä suomalaisille, muistuttaa Leila Kakko.

Heini Pääkkönen, TAMK

sa. Niitä käytettäessä ei tarvitse huolehtia oikeasta annostelusta, sillä ne myydään valmiina ja helppokäyttöisinä käyttöliuoksina, ja osa muodostaa pinnalle suihkutettaessa vaahdon, jolloin aine pystyy vaikuttamaan pinnalla kauemmin. Valmiiden käyttöliuosten

käyttöä voi perustella vaivattomuudella ja aina oikealla annostuksella. On myös mahdollista ostaa puhdistusaine tabletteina, jolloin käyttöliuos tehdään suihkupulloon lisäämällä vesijohtovesi. Kun pullo tyhjenee, se pitää pestä ennen seuraavan käyttöliuoksen valmistamista. Valmiiden käyttöliuosten etu on myös niiden säilyvyys verrattuna itse tiivisteestä tehtyyn käyttöliuokseen, jonka säilyvyys on normaalisti noin viikko.

Jos käyttöliuos tehdään itse kannattaa olla todella huolellinen annostelun suhteen. Useissa tiivisteissä käyttöliuos tehdään lisäämällä 1–5 ml tiivistettä litraan vettä.

Ekologiseen ja vastuulliseen kuluttamiseen kuuluu myös siivousaineiden käyttö ja hankinta. Nykyisin tuotteet koostuvat useimmiten biohajoavista aineosista, ja kotimaisia tuotteita ostaessasi voit osaltasi varmistaa työtä suomalaisille. ●

Lue lisää asiasta:
Koskinen, M., Kakko, L. ja Välikylä, T. 2021. Keittiöiden siivous- ja hygieniaopas. 2. uudistettu painos. Suomen Ympäristö- ja Terveysalan Kustannus Oy.
<https://www.martat.fi/marttakoulu/kodinhoito/siivous/siivousaineiden-valinta-ja-kaytto/>

pH-arvo	pH-arvo sanallisesti	Lika	Esimerkkejä käyttökohteista
14	Vahvasti emäksinen (11.1-14)	Pinttynyt lika	Perussiivous ja vahanpoisto Uunit, grillit ja rasvalika
13			
12			
11			
10	Emäksinen (10.1-11)	Kinnittynyt lika	Lattiakaivot
9	Heikosti emäksinen (8.1-10)	Runsas irtolika Vesiliukoinen lika	Ylläpitosiivous
8			
7	Neutraali (6-8)	Eloperäinen lika Vähäinen hiukkaslika	Ylläpitosiivous Astianpesu Lasit ja pellit
6			
5	Hapan (2-5.9)	Kalkkisaostumat Ruoste	Perussiivous ja saostumien poisto
4			
3			
2			
1	Vahvasti hapan (0-1.9)	Pinttynyt saostumat	Perussiivous ja saostumien poisto
0			

pH-arvon vaikutus eri likatyypeissä ja pesuaineiden käyttö erilaisissa kohteissa.

Keittiöiden siivous- ja hygieniaopas, 2021.

Selviytymistä hometalopainajaisesta

Tämä on tarinamme siitä, miten unelmien kodin osto ”maailman toimivimmasta kaupungista” kääntyi lapsiperheen monivuotiseksi painajaiseksi. Tarina siitä, miten perhe on joutunut vuosia taistelemaan oikeuksiensa puolesta ja selviytymään keskellä painajaismaista homeotikriisiä, samalla kun yhteiskunta kääntää selkensä.

Uovuttamista emme ole edes harkinneet, sillä olemme halunneet varmistaa, ettei vastaava tilanne enää koskaan kenenkään kohdalla toistuisi. Tapauksemme kiteyttää kaiken siitä, miksi sisäilmaongelmia ei saada Suomessa viranomaisten toimesta kuriin. Aluksi luotimme taloyhtiön vastuullisuuteen ja viranomaisten apuun, mutta aika pian kävi ilmi, että viranomaistoiminta oli tehotonta eikä taloyhtiöllä ollut aikomustakaan toimia oikein.

Yhteiskunta kääntää selkensä

Perheemme on joutunut käymään läpi raskaan ja uuvuttavan taistelun homeotikriisin aikana. Tämä on tarkoittanut kohdallamme äärimmäistä taistoa, jotta edes jonkinlainen oikeus tapahtuisi. Jokainen päivä on tuonut mukanaan uusia haasteita, pettymyksiä, vastarintaa ja silkkaa välinpitämättömyyttä. Olemme jo kolmen vuoden ajan joutuneet tasapainoilemaan perhe-elämän ja oikeustaistelun välillä, uhrausten taisteleminen käytännössä kaiken vapaa-aikamme. Olemme osallistuneet lukuisiin kokouksiin, kirjoittaneet vetoomuksia ja valituksia sekä olleet yhteydessä lukuisiin eri viranomaisiin. Samalla on pitänyt pitää perhearki pyörimässä. Taistelu on vienyt vuosia elämästämme, ja mikä pahinta, se ei ole edes ohi. Kokemus on opettanut meille paljon yhteiskunnan toiminnasta ja siitä, kenen ehdoilla se aidosti toimii. Olemme joutuneet kantapään kautta

oppimaan, kuinka paljon epäkohtia kuntotutkimusten tekijöiden, konsulttifirmojen, asunto-osakeyhtiöiden hallitusten ja viranomaisten toiminta sisältää sekä miten viranomaishimmeli itsessään sen myös mahdollistaa.

On ironista, miten yhteiskunta voi kääntää selkensä ihmiselle, joka on omistanut elämänsä muiden auttamiselle. Työssäni kunnan viranomaisena olen tottunut kohtaamaan ihmisten vaikeuksia ja tarjoamaan ihmisille välitöntä tukea ja ratkaisuja. Tragedian iskiessä omalle kohdalle, jäin itse ilman tukea. Ristiriita on musertava; en voi ymmärtää, että kaupunki, jonka asukkaiden puolesta on tehnyt niin paljon, ei olekaan valmis auttamaan itseä häidän hetkellä. Perheemme kokemus paljastaa karun todellisuuden siitä, miten haavoittuvaisia me kaikki olemme, ja kuinka tärkeää olisi, että yhteiskunta toimii oikeudenmukaisesti ja inhimillisesti kaikkia kohtaan.

Viranomaisella sormi suussa

Keskellä Helsingin kehittyvää kaupunginosaa sijaitsee taloyhtiö, jonka tiilinen ulkokuori kätkee sisälleen epämuokavan salaisuuden ja massiiviset ongelmat. Sekä taloyhtiö että viranomaiset ovat olleet tietoisia yhtiön vakavista mikrobivaurioista jo vuosien ajan, mutta sen sijaan, että olisi ryhdytty tarvittaviin korjaustoimenpiteisiin, on yhtiö valinnut toisenlaisen tien. Viranomaisella on mennyt sormi suuhun. Sillä on tiedossaan kymmeniä huoneistoja, käytännössä koko yhtiötä koskeva laaja homeongelma, jolle se ei tee mitään. Salailu ja vastuun välttely ovat jättäneet ihmiset pulaan, sillä asukkaat ovat joutuneet vuosikaudet taistelemaan oikeuksiensa puolesta. Yhtiö tekee kaikkensa välttääkseen kalliit, mutta tarvittavat korjaustoimet. Tämä on kyseisen taloyhtiön tapa kääntää selkensä asukkaiden terveydelle ja hyvinvoinnille. Tähän tulisi viranomaisen puuttua.

Syksyllä 2019 yhtiöön tehtiin pätevoityneiden asiantuntijoiden toimesta sisäilma- ja kosteustekninen kuntotut-

kimus. Tutkimuksen tarkoituksena oli tuolloin selvittää rakennuksen kosteus- ja sisäilmatekninen kunto sekä tuottaa lähtötietoja peruskorjauksen suunnittelua varten. Samalla yhtiöön laadittiin korjausvelkalaskelma, joka tarkentui tutkimuksen aikana. Asunnot valittiin satunnaisesti eri puolilla tonttia sijaitsevista rakennuksista. Tutkimustulokset puhuivat karua kieltään – todettiin, että korjauskustannukset nousisivat huomattavan suuriksi. Yhtiön korjausvelka oli kymmeniä miljoonia. Tuolloin alkoivat keskustelut yhtiön rahoitusmahdollisuuksista ja mahdollisesta purkamisselvityksestä, neuvotteluja kaupungin kanssa aloiteltiin. Ongelmien laajuus ja vakavuus lävähivät koko yhtiön kasvoille hetkessä.

Korjausvelkaselvitys antoi hyytävän kuvan korjaustarpeista. Asuntojen myynti pysähtyi. Asiantuntijat eivät nähneet yhtiöllä enää muuta vaihtoehtoa kuin purkaa se.

Tutkimustulokset eivät yhtiötä miellyttäneet. Vastoin asiantuntijoiden lukuisia suosituksia, korjauksiin tai purkamiseen ei koskaan lähdetty. Päinvastoin yhtiö lähti raivokkaasti neuvotteluihin konsulttien kanssa ”peruakseen” tutkimuksen ja ”vaihtoehtoisen näkemyksen” allekirjoittavan konsulttitoimiston etsimiseen. Isännöitsijäntodistuksen muuttamista ruvettiin suunnittelemaan, tulihan merkinnät korjausvelasta ja sisäilmaongelmista poistaa, jotta asunnot saatiin jälleen myytyä.

Näin todella tapahtui. Edellisen tilalle palkattiin konsulttityhtiö, joka suostui polkemaan korjausvelan paperilla alas yhtiön hallituksen vaatimusten mukaisesti. Laajat ongelmat pyyhittiin muutamalla asiakirjamuokkauksella. Korjausvelka painui paperilla alas liki 30 miljoonaa, ilman yhtään tutkimusta. Vain hetkessä tapahtui yhtiön asiakirjoissa raivokas siivoaminen. Isännöitsijätoimisto, joka oli pyrkinyt edistämään sisäilma- ja kosteusteknisiä korjauksia ja pyytänyt viranomaisen apua vaihdettiin toiseen. Kaikki tämä muutamassa kuukaudessa. Asiakirjoja alkoi mystisesti katoamaan.

Peitelty totuus: Myynti ilman remonttihuolia

Kului muutama vuosi, ongelma oli siis-titty. Edellisen konsulttiefirman kanssa oli sovittu, ettei asiasta hiiskuta. Maalikon silmin vaikuttaa päivänseivältä, että korjaustoimiin olisi tullut heti ryhtyä, mutta nyt yhtiöstä myytiin hyvällä omatunnolla hyväkuntoisia asuntoja ilman remonttihuolia. Tuolaisena meillekin asunto myytiin. Kaamea totuus paljastui valitettavasti vasta asunnon ostettuamme, emmekä olleet ainoita. Tapahtumasarja on klassinen esimerkki siitä, miten piittaamaton taloyhtiön johtaminen ja konsulttien sitoutumattomuus alan eettisiä velvoitteita kohtaan mahdollistaa taloyhtiöiden keplottelun. Olen henkilökohtaisesti soittanut kyseisille konsulttiefirmoille peräänkuuluttaen heidän vastuullisuuttaan ja alan eettisiin ohjeisiin sitoutumista, mutta vastaukseksi olen saanut konsulttiefirman lakimiehet niskaani hengittämään, kustannuksilla uhkailua sekä selittelyä sillä, että ”taloyhtiö tilaajana omistaa asiakirjat ja siksi en yhtiön osakkaana ole oikeutettu tekemään asialle mitään”.

Tosiasia on kuitenkin, ettei mitään ole tapahtunut, vaikka ongelma on ollut jo vuosia tiedossa. Yhtiössä on vakavia sisäilmaongelmia, joista yhtiö ei ole edes rakennuslupia hakiessa antanut viranomaiselle riittävästi tietoa. Esimerkiksi lupia on haettu normaalin peruskorjaus- ja muutostyönä, vaikka silloinen isännöitsijä on toimittanut sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen kunnan viranomaisille. Ammattimaisen kiinteistöjen korjaajan ja ylläpitäjän pitäisi tietää, millaisilla asiakirjoilla rakennus- ja toimenpidelupia haetaan. Viranomaisen tulisi myös lupia myöntäessään huomioida yhtiöön tehdyt tutkimukset ja selvitykset.

Tämän kaiken selvittyä minulle, en ole nähnyt muuta velvollisuutta kuin saattaa asian terveysviranomaisen tietoon. Asunhan maailman toimivimmassa kaupungissa. Ongelmaan ei kuitenkaan aktiivisesti kaupungin viranomaisissa herätty. Olen ollut yhteydessä lukuisiin asiantuntijoihin, isännöinnin eettiseen neuvostoon, Fiselautakuntaan, ympäristöneuvokseen, lukuisiin viranomaisiin sekä isännöitsijätoimiston vastuullisuusjohtajaan. Kaikki kääntävät selkensä ja katsovat asiaa sormiensä läpi. Tämä mahdollis-

taa sen, että käytännössä kuka tahansa voi tälläkin hetkellä myydä yhtiöstä hyväkuntoisen asunnon ilman remonttihuolia siihen asti kuin tämänkaltaiselle toiminnalle ja peittelilylle laitetaan piste.

Ansaitsemme jo elämämme takaisin

Olen erittäin pettynyt siihen, miten asiat kunnassamme hoidetaan. Systemin tulee toimia etenkin silloin, kun ilmenee jotain vakavampaa.

Jos taloyhtiö palaisi ja asukkaat jäisivät ilman asuntoa kolmeksi vuodeksi, asiasta nousisi valtava kohu. Puhuttaisiin inhimillisestä kärsimyksestä. Remontitkin käynnistyisivät viipymättä. Homeongelmaa peittelevän ja piittaamattoman yhtiön tarina ei tunnu kehtään kiinnostavan.

Homekodin vaikutus tuntuu perheessämme kaikilla keskeisillä arkielämän osa-alueilla. Se vaikuttaa tutkitusti ihmisen perusturvallisuuden järkkymiseen. Kokonaisuudessaan tapahtumasarja on omiaan vähentämään homeongelman kokeneen ihmisten

Perheen tarina
homekotikriisin
keskellä paljastaa
karun totuuden
viranomaisten
vastuuttomuudesta,
kun unelmien koti
muuttui painajaiseksi.

psykkistä hyvinvointia. Yksinäänkin nämä muutokset olisivat stressaavia, mutta etenkin niiden kasaantuessa lyhyen ajan kuluessa niiden kuormittava vaikutus lisääntyy. Ansaitsemme jo elämämme takaisin.

Homeongelman kohdanneet pyrkivät usein hakemaan ratkaisua ongelmansa nimenomaan viranomaisilta.

Viranomaistoiminta voi kuitenkin mennä pieleen monin tavoin, ja virheet voivat johtaa vakaviin inhimillisiin seurauksiin. Väärät tai viivästyneet päätökset aiheuttavat vain taloudellisia ja henkisiä rasitteita, samalla rikkoen ihmisissä jotain perustavanlaatuista – luottamusta siihen, että asiat järjestyvät. Useiden vuosien viivästykset ja tehokkaan viranomaistoiminnan puute ovat olleet perheellemme kohtuuttomia. Nyt tarvitaan toimia. ●

MINNA TIAINEN

Rakennuttajien jälkiviisastelut

SAMI KORPELA

Aikanaan, kun perhekokomme kasvoi 2021, oli meillä tarve suuremmalle talolle kuin missä siinä vaiheessa asuimme. Päädyimme lopulta rakentamaan omakotitalon kaupungilta vuokraamallemme tontille.

Talon rakentaminen aloitettiin kesälä 2022 maaurakoinnilla. Varsinainen rakentaminen alkoi elokuussa, ja talo luovutettiin käyttöömme maaliskuussa 2023. Talon toimittajan valitsimme jo helmikuussa 2022, mistä alkoi lähes luovuttamiseen asti jatkunut suunnittelu ja päätöstyö siitä, millaisen talon me haluamme – millaisella pohjaratkaisulla ja huonejaolla, millaisilla pistokepaikoilla, väreillä, keittiökalusteilla ynnä muilla sellaisilla.

Näin jälkeen päin on paljon asioita, joita olisimme jälkiviisaana voineet huomioda eri tavalla. Siksi näemme hyväksi jakaa muutamia kokemuksia ja vinkkejä niille, jotka ovat suunnittelemassa talon rakentamista.

Budjetin haasteet: kun alkuperäinen tarjous ei kata kaikkea tarpeellista

Hyväksymämme tarjous piti sisällään kaiken oleellisen mitä talossa tarvitaan, mutta kilpailukykyinen tarjous ei pitänyt sisällään riittävää määrää sellaisia arjen tarpeita, mitä me lopulta halusimme. Emme myöskään osanneet katsoa aivan kaikkea tarpeellista sopimuksesta. Osa meidän tarpeistamme kasvatti nopeasti alkuperäistä hintaa, ja budjetin säilymisen kannalta jouduimme tekemään ison määrän kompromisseja.

Kauppahintaan kuuluvat tuotteet olivat edullisia, ja kaikki päivitys maksoi lisää. Budjetin hallinnan takia ylläpidimme Excel-taulukkoa, mihin laskimme kaikki muutokset ja seuralsimme tarkkaan, pysymmekö omissa budjetissamme. Ensisijaisesti pyrimme siihen, ettemme ylitä liiaksi pankista saamaamme lainasumma. Tämän lisäksi säästimme kuukausituloistamme

rahaa talotilillemme. Tällä pystyimme hieman enemmän päivittämään talon varustelua. Jälkeenpäin ajateltuna, tämän kaltainen säästäminen meidän olisi pitänyt aloittaa viimeistään silloin, kun olimme tehneet sopimuksen talon toimittamisesta. Aloimme säästää rahaa talon rakennuskustannuksiin vasta noin puoli vuotta ennen talon valmistumista. Pysyimme loppupelissä hyvin budjetissa, mutta se vaati luopumista osasta hankinnoista tai päivityksistä.

Kaikkein suurin ylitys tarjouksen sisältämään erittelyyn tapahtui keittiön ja vessojen osalta. Tarjouksessa laskettu kustannus keittiö- ja wc-varusteluun oli reilusti liian alhainen. Keittiön ja vessojen kalusteineen oli arvioitu maksavan noin 12 500 euroa. Lopulta kokonaisuus maksoi noin 24 500 euroa, vaikka pyrimme valitsemaan edulliset,

mutta kestävätkä materiaalit. Meillä oli halu saada keittiöön enemmän arkeen liittyviä helpotuksia ja esimerkiksi valaisinratkaisuja, mutta jottemme ylittäisi budjettia, teimme valintoja hinnan suhteen.

Useista pienemmistä päivityksistä alkoi muodostua salakavalasti lisää kustannuksia, kuten ovet ja niiden kahvat, portaiden puumateriaali ja jarrulistat, riittävä määrä ulkovaloja, katkaisimia ja pistorasioita. Mitään näistä ”pienemmistä” yksityiskohdista emme ymmärtäneet vaatia riittävän selvästi jo alkuperäiseen tarjoukseen. Asiat ikään kuin huomattiin matkan varrella. Jos emme olisi pitäneet riittävän selvää seurantaa kustannuksista, olisi meiltä saattaneet loppua rahat kesken rakennusvaiheen aikana.

Sopimukseen ja sen erittelyyn kan-

Yläkerran aula on tilava, koska sen kautta kuljetaan eri huoneisiin.

Heidi Korpele

Jatkoa lehdissä 2/2022, 1/2023
ja 1/2024 ilmestyneille
kirjoituksille nuoren perheen
talonrakennusprojektista.

nattaa siis kiinnittää riittävästi huomiota ja suunnitella mahdollisimman paljon etukäteen mitä haluaa. Myös sopimus kannattaa käydä kohta kohdalta tarkkaan läpi tarjousta antavan tahon kanssa, ja varmistaa, mitä kaikkea tarjous oikeasti pitää sisällään.

Meidän ajatuksemme tarjousta pyydetessä oli käyttää pohjana yhtä valmista talosuunnitelmaa, joka pohjaratkaisuiltaan ja varusteluiltaan oli jo kohtuullisen lähellä haluamaamme lopputulosta. Jouduimme toki piirtämään ja suunnittelemaan paljon myös itse, jotta talo vastaisi juuri meidän tarpeisiimme.

Pohjaratkaisun ja tilojen toiminnallisuuden vaikutus arkeen

Me rakensimme talosta kaksikerroksisen. Alun perin olisimme halunneet viisi makuuhuonetta, mutta lopullisessa talossa niitä on vain neljä. Meille on syntynyt yksi lapsi lisää talon rakentamisen jälkeen, minkä vuoksi viides huone olisi mahdollistanut jälkeen päin enemmän vaihtoehtoja huonejakojen suhteen. Työskentelemme molemmat paljon myös kotoa käsin, joten oma työhuone on osoittautunut ehdottomaksi. Monet sukulaisemme asuvat kaukana, joten myös vierashuoneelle on paljon käyttöä. Omiin minimitarpeisiin nähden yksi lisähuone olisi osoittautunut tarpeelliseksi, jotta talon huonemäärä ei heti loppuisi kesken. Näin ollen olimme taas tehneet kompromissin huonejaottelun suhteen.

Talon kaikki makuuhuoneet ovat yläkerrassa. Alakerrasta löytyy keittiö, olohuone, sauna, kodinhoituhuone ja eteistilat. Tiesimme jo etukäteen, että yksi huone myös alakerrassa olisi ollut tarpeellinen.

Tämä konkretisoitui erityisesti siinä vaiheessa, kun meillä oli samaan aikaan pieni vauva, ja toinen meistä joutui polvioperaatioon, joka haastoi toimintakykyä pitkäksi aikaa. Liikkuminen portaissa ja vauvan käsittely olivat haastavaa, ja yksi makuuhuone alakerrassa olisi helpottanut arkea huomattavasti.

Heidi Korpela

Alakertaan haluttiin suuria ikkunoita ja avointa tilaratkaisua, mikä on kuitenkin tuonut haasteita kalusteiden sijoitteluun.

Pitkällä tähtäimellä suunnittelussa kannattaa siis huomioida mahdolliset liikkumisrajoitteet, joita kaksikerroksisessa talossa saattaa jossain elämäntilanteessa tulla.

Alakerta suunniteltiin siten, että tilat ovat mahdollisimman avoimia ja ikkunoita on paljon. Jälkeenpäin huomattiin tämän ratkaisun haaste siinä, että sellaista seinäpinta-alaa on vähän, mitä vasten voi kiinnittää tai sijoittaa huonekaluja, kuten kirjahyllyjä. Tarkemmalla suunnittelulla tämä olisi voitu ottaa paremmin huomioon.

Kun suunnittelimme taloa, mietimme jokaisen huoneen käyttötarkoituksen ennakkoon. Säilytystilat, ikkunat ja pistokepaikat mietittiin sen mukaan kuka huoneessa tulisi asumaan, ja mitä tarkoitusta varten huone oli. Olemme nyt jo, talon valmistumisen jälkeen, muuttaneet käyttötarkoitusta osaan huoneista.

Huonekalujen sijoittelun näkökulmasta esimerkiksi pistorasiat eivät enää ole joka huoneessa kovin optimaalisissa paikoissa. Jälkiviisaana pistokepaikkoja ei voi koskaan olla liikaa ja niitä kannattaa sijoitella joka nurkkaan, jotta huoneiden käytettävyys on helpommin muokattavissa. Lisäksi jokaisen oven viereen valokatkaisimen alle kannattaa laittaa pistorasia. Erityisesti siivotesa tällaista kaipaa imurille huoneissa, mistä tällaista rasiaa ei heti oven vierestä löydy. ●

Lopulta talonrakennus on ollut meille antoisa projekti, myös eräänlainen opintomatka budjetoinnin ja suunnittelun maailmaan. Olemme myös oppineet entistään priorisoimaan asioita. Kokemuksemme pohjalta toivomme, että voimme auttaa muita rakentajia huomioimaan oleellisia asioita, kuten toimivia ratkaisuja ja sujuvaa arkea.

Kädentaidoilla asiat hetkeksi järjestykseen:

Vertaistuen ja kädentaitojen merkitys homeongelmien keskellä

JENNI LAAKKONEN

Sen sijaan, että pyörittelin asioita päässäni, pyörittelenkin nahasta valmistamaani käsityötä käsissäni pohtien, että miten seuraavaksi etenen. Sen sijaan, että yritän hallita asioita, joihin en voi vaikuttaa, hallitsenkin käsissäni olevaa materiaalia.

Näin **Susanna Isoaho** kuvailee kädentöiden merkitystä tilanteessa, jossa kodin asumisterveyden haasteet valtaavat arjen ja mielen.

– Asumisterveysasiat tulivat elämäämme kaksi vuotta sitten, kun silloisessa kodissamme alkoi ilmetä outoa hajua, ja aloimme oirehtimaan. Taloasian ympärille liittyy niin paljon valtavia epävarmuuden tunteita, ja moniin asioihin ei voi kauheasti itse vaikuttaa.

Isoaho tuskin on tunteidensa kanssa yksin. Kun ihminen löytää itsensä tilanteesta, jossa oma koti on terveydelle vaarallinen, kenties asumiskelvoton, ja edessä saattaa olla lukuisat viranomais- ja korjausselvitykset, puhumattakaan taloudellisesta kuormituksesta, ei voida vähätellä henkisen jaksamisen merkitystä. Prosessi asumisterveyshaasteiden kanssa on usein pitkä, eikä siitä välttämättä ole nopeaa ulospäsyä.

Käsillä tekeminen, kuten neulominen, puutöiden tekeminen, maalaaminen tai vaikka leipominen, voi auttaa mieltä rauhoittumaan ja tuoda pienen onnistumisen tunteen keskelle kaaosta.

– Kun nahkatyöni etenee, saan aikaansaamisen ja onnistumisen kokemuksen. Hetken aikaa taloasiatkin tuntuvat järjestyvän parhain päin, Isoaho kertoo käsistöiden tuomasta onnistumistunteesta.

Luova toiminta voi toimia hyvänä stressinpurkukeinona, jolloin pääsee

hetkeksi irtaantumaan huolista ja näkee asioiden konkreettisen etenemisen, ja voi näin kokea myös hallinnantunnetta.

Käsitöihin käpertyjän toinen puoli: Vertaistuen merkitys

Isoaho on kahden päiväkotikäisen lapsen äiti, joka kuvailee elävän ruuhkavuosia ja homehelvettä samaan aikaan. Isoaho kertoo muodostavansa tasapainoilevan tiimin puolisonsa kanssa. Sosiaalisten suhteiden merkitys tulee esille myös *Homeongelma ja sen psykososiaaliset vaikutukset* -tutkimuksesta.

Asumisterveysliitto AsTe ry:n aloitteesta sosiaali- ja terveysministeriö teetti vuonna 2002 Helsingin yliopiston sosiaalipsykologian laitoksella tutkimuksen omistusasunnon homeongelman aiheuttamista psykososiaalisista vaikutuksista. AsTe ry:n kautta kerätty tutkimusaineisto koostui sekä kyselylomakkeille kerätystä kyselyaineistosta että haastatteluaineistosta. Tutkimuksessa haastateltavista noin puolet oli ollut mukana AsTeen järjestämissä

kokoontumisissa, joissa he olivat tavanneet muita hometaloista kärsiviä. Kokemukset tapaamisista olivat olleet lähes poikkeuksetta positiivisia. Tutkimuksessa ilmenee myös henkisen ja taloudellisen tuen järjestämisen parannusehdotuksia, kuten vertaistuen merkitys ja henkisen hyvinvoinnin edesauttaminen, lisäämällä pysyväisluonteisten tukiryhmien toimintaedellytyksiä.

Susanna Isoaho on tukeutunut asumisterveysasioissa niin käsitöihin kuin vertaistukeenkin.

– Vertaistuen koen itselleni tärkeäksi siksi, että ne ihmiset elävät niitä samoja asioita, sillä hetkellä, Susanna Isoaho kertoo.

Isoaho tuo esille myös, kuinka vertaistuen kautta on helpompi hyväksyä asioiden verkkainen eteneminen, niin omalla kuin toisten kohdalla.

– On myös ihanaa tajuta, että ei ole yksin niiden asioiden ja tunteiden kanssa. Käsitöyt taas ovat minulle keino käpertyä itseeni, olla itseni kanssa ja tarkkailla miltä minusta tuntuu. Monet esimerkiksi neulovat yhdessä, mutta minä nautin omasta kuplastani.

Susanna Isoaholle kädentaidot ovat olleet aina mieluisia. Asumisterveysasioiden yhteydessä hän on löytänyt nahkatyöt ja nahasta valmistamisen.

Sen sijaan, että yritän hallita asioita, joihin en voi vaikuttaa, hallitsenkin käsissäni olevaa materiaalia.

Kädentaito ryhmiä ohjaava **Tarja Repo** näkee vertaistuen ja kädentaitojen yhdistämisen positiivisessa valossa.

– Kädentaitoja yksin tehdessä ei ehkä helposti tule pysähdyttyä ja aloitettua tekemään mitään, jos mieltä painaa raskaat asiat. Ryhmässä saa ohjausta ja tulee tartuttua toimeen. Tarvittaessa saa vertaistukea muilta, jotka ymmärtävät tilanteen.

Vertaistuki voi olla tärkeää monille ihmisille, mutta osa hyötyy myös harrastusten tai käsitöiden kautta. Toisaalta vertaistuen ja harrastusten merkitys ei voi verrata, tai ne eivät ainakaan poissulje toisiaan. Vertaistuen perustuessa usein keskusteluun, voi se osaltaan jopa lisätä kuormitusta eikä välttämättä auta päästämään irti stressaavista asioista. Toisaalta taas kädentaitoryhmissä keskustelut käsitöiden lomassa ovat hyvinkin vaihtelevia.

– Keskustelu ryhmässä menee laidasta laitaan. Välillä tulee puheeksi mieltä askarruttavat aiheet ja välillä nauru raikaa kepeästi jutustelusta, Repo kuvailee.

Toimintojen oikea ajoittaminen itselleen on myös tärkeää. Isoaho kertookin tunnistavansa itsestään myös käsi- töihin käpertyjän toisen puolen.

– Kaikissa tilanteissa käsityöt eivät kuitenkaan ole ainakaan itselleni oikea tapa purkaa asioita. Jos olen liian ylivi- rittynyt tai jännittynyt niin silloin minun on keskityttävä rauhoittumiseen.

Isoaho tuo esille esimerkiksi pyöräily- tai pilates-hengityksen, jotka ovat hänelle tuolloin parempia vaihtoehtoja, ja joilla saa ylimääräisen energian ensin kehosta pois.

Kädentaidot kädentaitajan kannalta

Myös kädentaito ryhmiä ohjaava Tarja Repo tukeutuu itse mielellään luovaan toimintaan.

– Nykyisen työelämän hektisyyden vastapainoksi kädentaidot tuovat minulle loistavan tavan rentoutua. Kädentaitoja tehden keskityn meneillään olevaan työhön enkä siten ajattele mitään muuta, Repo kuvailee kuinka kädentaidot auttavat häntä itseään henki-

sessä jaksamisessa.

Kädentaidoista onkin muodostunut Revolle jo elämäntapa. Ehkä siitä kertoo sekin, että hänellä on kädentaitojen toteuttamiseen oma huone, jossa jokaiselle materiaalille ja työvälineelle on oma paikkansa.

– Minulla on usein tarve tehdä huoneessa jotain – puuhata, suunnitella ja toteuttaa. Innostun helposti uudesta mutta kesto-suosikit minulla aina säilyvät, Repo kertoo.

Kädentaidoissa näkyvät myös yleisesti kesto-suosikit ja trendit.

– Koronan myötä ihmiset innostuivat kutomaan sukkaa, myssyjä ja norjalaisneuleita. Kutominen on edelleenkin hyvin suosittua, Repo kertoo ja nostaa esiin myös ekologisuuden tärkeyden.

– Vanhasta tehdään uutta, ja korjaus- ompelun tarve on nousussa. Kehys- ja kangaspuissa kutominen saisi mielestäni olla suosituimpaa, sillä se on mitä mainioin tapa antaa vanhoille tekstiileille uusi ja tarpeellinen käyttötarkoitus, Repo miettii ekologisuuden mahdollisuuksia.

Asioiden edelle on helppo mennä

Isoaho palaa vielä historiaan, jolloin oikein rehtiminen meni niin pahaksi, että hän huomasi tuntevansa helpommaksi olla muualla kuin kotona.

– Ainoa vaihtoehto tuntui olevan muuttaminen pois omasta kodistamme, Isoaho muistelee parin vuoden ta- kaista tilannetta.

Isoahon kokemus kuormittavasta elämäntilanteesta herättää kysymään häneltä, minkälaisia neuvoja hän antaisi heille, jotka kamppailevat vastaavissa haasteissa. Isoaho toteaa, että ihmiset huolehtivat liikaa, ja kertoo myös itse kuuluvansa samaan kastiin.

– Sitä rupeaa miettimään, että jos esimerkiksi talosta löytyy tätä, niin se tarkoittaa tätä, ja se sitten taas tätä. Helposti menee asioiden edelle, Isoaho kuvailee ajatuksenkulkuaan.

Isoaho kertoo, että hänen paras saamansa ohje on: Yksi asia kerrallaan.

TÄÄLTÄ
LÖYDÄT!

www.asumisterveysliitto.fi
> Tutkimukset
> Homenongelma ja sen psykososiaaliset vaikutukset
> JULKAISU (sivun alaosa)

Piirros: Jenni Laakkonen

Vertaistukea!

Onko asumisterveys ongelmiasi? Vertaisryhmiin ovat tervetulleita kaikki, joilla on asumisterveys- ongelmia tai jotka ovat niistä jo selvinneet tai kiinnostuneet.

AsTeen keskusteluryhmät kokoontuvat Teamsissä tai kasvokkain eri paikkakunnilla. Kokoontumis- ajankohdista ilmoitetaan erikseen eri kanavissamme. Tervetuloa!

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:
info@asumisterveysliitto.fi
044 551 8543 / Pirjo
03 877 5413 / AsTe toimisto

– Odota ensin rauhassa, mitä talosta löytyy, mieti vasta sitten seuraava liike.

Arjessa seuraava liike Isoaholla on usein työt tai lasten asioista huolehtiminen. Isoaho kertoo, että päivät menevät töissä, ja iltaisin lapset tarvitsevat äitiään. Lasten käydessä illalla nukkumaan Isoaho kaivaa käsityön esiin. Hän saa keskeytyksettä työstään nahkatyötään ja uppoutua omaan maailmaansa.

– Rauhoitun siinä samalla, ja pian onkin mukava mennä nukkumaan. Tuntuu, että asiat ovat menneet ainakin hetkeksi järjestykseen, Isoaho päättää. ●

KOSTEUS-
JA HOME-
VAURIOISTA

SISÄ-
ILMASTA

KYSYMYKSIÄ
VASTAUKSIA &

RAKENNUS-
VIRHEISTÄ

ASUMIS-
TERVEYDESTÄ

kysyhometaaloista.fi

kysyhometaaloista.fi on Asumisterveysliitto AsTe ry:n verkkopalvelu hometaalo-ongelmille. Sivuilta löytyy esimerkiksi seuraavia kysymyksiä ja vastauksia.

Säilytämme polttopuita sisällä. Huomasimme niiden haisevan homeelle. Voiko polttopuista saada oireita, voivatko ne saastuttaa kotimme? Polttopuut ovat luontaisesti mikrobipitoisia ja tästä syystä puut kannattaa kuivata hyvin ja säilyttää paikassa, jossa ne pääsevät tuulettumaan. Sisälle polttopuita ei kannata paloturvallisuussyystäkään tuoda sisälle enempää kuin kulloistakin polttokertaa vastaava määrä.

Polttopuut voivat aiheuttaa herkistyneille henkilöille oireilua, mutta kotia ne eivät varsinaisesti saastuta. Säännöllisellä siivouksella ja pintojen pyyhinnällä pinnoille polttopuista irronneet mikrobin itiöt saa poistettua. Myös puukoria tai puiden säilytykseen tarkoitettua laatikkoa on hyvä välillä puhdistaa ja esimerkiksi saunottaa.

Polttopuita ei saa koskaan säilyttää talon ulkoseinää vasten, asia on kielletty ihan jo pelastuslaissa (379/2011) § 9. Kyse on paloturvallisuudesta. Puiden säilyttäminen talon ulkoseinää vasten voi lisäksi aiheuttaa ulkovuoren vaurioitumista puista tarttuvan metsäsienien vuoksi.

Mistä voi löytää ammattilaisen, joka voisi tutkia asunnon mahdollisen kosteus- ja homevaurion varalta?

Ammattitaitoisia kuntotutkijoita kannattaa hakea esimerkiksi Eurofins Expert Services -sivuilta palvelukohdasta sertifikaattihaku. Sen avulla voi hakea sertifioituja rakennusterveysasiantuntijoi-

joita, joiden osaaminen ja ammattitaito kohdistuu erityisesti rakennusten kunto- ja sisäilmatutkimuksiin.

Kuka voi ottaa kantaa asunnon mahdolliseen terveyshaittaan? Kuka pystyy laittamaan asunnon asumiskieltoon?

Terveyshaitan arvioinnin ja mahdollisen toteamisen tekee terveydensuojeluviranomainen, yleensä terveystarkastaja. Arvio tehdään asunnontarkastuksen ja mahdollisten siihen liittyvien tutkimusraporttien perusteella. Terveysuojeluviranomainen tulee pyytää asunnontarkastukselle. Viranomainen vastaa myös asumiskielto määräyksistä.

Onko home- tai lahokoira erehtymätön?

Koulutetut ja tasotestatut home- tai lahokoirat ovat yleensä tarkkoja ja hyviä havaitsemaan mikrobin hajuja rakennuksista. Osaava ohjaaja on tärkeä koiran työpari. Koiran merkkauksiin vaikuttavat mm. talon ilmanvaihto ja mahdolliset rakenteista tulevat korvausilmavirtaukset. Koiran ilmaisema kohta ei siis välttämättä aina ole juuri se vaurioitunut kohta, vaan haju voi kulkeutua il-mavirran mukana jostain toisesta kohdasta. Tästä syystä ohjaajan ammattitaito on hyvin tärkeää, jotta hän osaa tulkita koiran ilmauksia suhteessa tutkittavaan rakennukseen.

Liity jäseneksi!

Asumisterveysliitto AsTe ry:n jäsenyys kannattaa.

Voit soittaa asumisterveysneuvojillemme tai lähettää sähköpostia, ja saat henkilökohtaista opastusta ja apua asumisterveyteen liittyvissä pulmissa.

Saat kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän *Asumisterveys*-lehden, jossa on viimeisintä tietoa sisäilmaan ja asumisterveyteen liittyvissä asioissa sekä ajankohtaista tietoa ja asiantuntijahaastatteluita. Lähetämme jäsenille lisäksi jäsentiedotteita ja tekemämme oppaat.

Liity jäseneksi:

pirjo.halme-hoffren@asumisterveysliitto.fi tai verkkosivuillemme www.asumisterveys.fi

Kysy lisätietoja:

Hannele Rämö, 044 551 8542
Pirjo Halme-Hoffren, 044 551 8543

Jäsenmaksu 2024

· yksityishenkilöiltä 20 €
· yhteisöjäseniltä 100 €

Epäiletkö ongelmia omassa asunnossasi?

Tarjoamme asiantuntevaa neuvontaa ongelmatilanteessa.

Soita meille:

044 551 8542, Hannele | 044 551 8543, Pirjo | infopuhelin 03 877 5413
Infopuhelin on avoinna arkisin klo 9–15 normaali puhelun hinnalla.

Voit esittää asiasi myös sähköpostilla info@asumisterveysliitto.fi tai Kysy-lomakkeella verkkosivuillemme www.asumisterveys.fi/toiminta

